|| શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ || || શાસનપતિ શ્રી મહાવીર સ્વામિને નમઃ ||

असज्झाइए सज्झाइयं ||નિર્ગ્રન્થ-કોટિક-વનવાસી-વડ-તપાગચ્છીય શ્રી આત્મ-કમલ-વીર-દાન-પ્રેમ-ભુવનભાનુ-જયઘોષ સૂરીશ્વર સદ્‌ગુરુભ્યો નમઃ || **सज्झाइये न सज्झाइयं**

ક્રમ	ગ્રંથ નામ	૧ ચાર સંધ્યા			૨ ત્રણ ચોમાસી/ ૩ ગ્રહણ			૪ ઓળી પ્રારંભિક દિવસો			૫ ઓળી શેષ દિવસો			૬ અશુદ્ધ વસતિ વગેરે		
		૧ નવો પ્રારંભ	૨ પૂર્વ પ્રારબ્ધ અધ્યયન	૩ વાંચન પુનરાવર્તન લેખન	નવો પ્રારંભ	પૂર્વ પ્રારબ્ધ અધ્યયન	વાંચન પુનરાવર્તન લેખન	નવો પ્રારંભ	પૂર્વ પ્રારબ્ધ અધ્યયન	વાંચન પુનરાવર્તન લેખન	નવો પ્રારંભ	પૂર્વ પ્રારબ્ધ અધ્યયન	વાંચન પુનરાવર્તન લેખન	નવો પ્રારંભ	પૂર્વ પ્રારબ્ધ અધ્યયન	વાંચન પુનરાવર્તન લેખન
૧	① શ્રી આવશ્યક સૂત્રો ગૃહસ્થ / સંયમી દેવસી-રાઇ / પક્ખિ-અતિચાર	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	✓	✓	×	×	×
૨	② ૪૫ આગમો મૂળ / વૃત્તિ / ચૂર્ણિ / નિર્યુક્તિ ભાષ્ય ટીકા સહિત	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
૩	③ શ્રી પૂર્વધર રચિત અને પૂર્વમાંથી ઉદ્ધૃત ગ્રંથો (જીવસમાસ, નવતત્ત્વ, પ્રવચન સારોદ્ધાર, તત્ત્વાર્થ, પ્રાચીન ક્ષેત્ર સમાસ, છઠ્ઠો કર્મગ્રંથ, કમ્મપયડી, પંચસંગ્રહ, પંચાશક, પ્રશમરતિ ④ ઉપદેશમાળા ઇત્યાદિ)	×	×	×	×	✓	✓	×	×	×	×	✓	✓	×	×	×
૪	⑤ નવસ્મરણ, શાંતિધારા પાઠ, પંચસૂત્ર, ચઉસરણપયન્નો આદિ સ્તોત્રો	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓
૫	⑥ પ્રકરણ ગ્રંથો (લઘુ પ્રવચન સારોદ્ધાર, જીવ વિચારાદિ ૩ પ્રકરણ, ભાષ્યત્રયમ્, ૧ થી ૫ કર્મગ્રંથ, યોગસારાદિ)	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓
૬	⑦ સંસ્કૃત-ગુજરાતી આદિ ભાષામાં રચાયેલા સ્તુતિ-સ્તવન-સજ્ઝાય-થોય-ચૈત્યવંદન-રાસ-પૂજાઓ ઇત્યાદિ	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓	×	✓	✓

૧ **નવો પ્રારંભ** એટલે કે સૂત્રની જીવનમાં પહેલીવાર ગાથા મંડાવવી (ગ્રંથ વાંચવા કે ગોખવા માટે શરૂઆત કરવી).

૨ **પૂર્વ પ્રારબ્ધ અધ્યયન** ગ્રંથની શરૂઆત કે સ્તવન-સજ્ઝાયાદિની ગાથા પહેલા શરૂઆત થઈ ગયેલ હોય અને હવે આગળ નવું ગ્રંથ વાંચન કે ગાથા ગોખવી હોય તો તેનો સમાવેશ આમાં થાય છે.

૩ **વાંચન/પુનરાવર્તન/લેખન** એક વાર ગ્રંથનો પાઠ લેવાઇ ગયો હોય કે વાંચન થઇ ગયું હોય ને પછી ભણવું હોય, ફરીથી વાંચવું હોય, પૂર્વ ગોખેલી ગાથાને ફરી પાક્કી કરવી હોય, પુનરાવર્તન કરવું હોય, નોટ બનાવવી હોય, વગેરે ત્રીજા વિભાગમાં સમાવિષ્ટ જાણવું

① વર્તમાનકાળમાં સાંજે અસજ્ઝાય કાળે પાઠશાળા ચાલતી હોય તે ક્ષન્તવ્ય ગણીને વિરોધ ન કરવો. પણ આવશ્યક સૂત્રો આપણે સાધુને કે મુમુક્ષુને ભણાવવા નહીં

② ૧) અસજ્ઝાય સૂત્ર-અર્થ અને તદુભયને લાગે છે. પદાર્થોની બનાવેલી નોટ પણ અર્થરૂપ હોવાથી તેને પણ અસજ્ઝાય લાગે છે. (અનુપ્રેક્ષાને નહીં). આગમ - આવશ્યક સૂત્રો ના Proof Checking વગેરે પણ અસજ્ઝાયમાં કરવા કલ્પે નહીં. ૨) આગમના જે વિવેચનો પદે-પદ ઉપર direct વિવેચના હોય અર્થાત કે ગુજરાતી ટીકા જેવી વિવેચના હોય તેની અસજ્ઝાય ગણવી, બાકી નહી. (eg. કલ્પસૂત્ર ઉપર ખીમશાહી) ૩) ઉત્તરાધ્યયન વગેરે કાલિક સૂત્રોની મૂળ ગાથાઓનું ગોખવાનું અને પરાવર્તના કરવાનું બીજા-ત્રીજા પ્રહરમાં ન થાય તો સારું. અર્થ વાંચન બીજા-ત્રીજા પ્રહરમાં કરી શકાય છે. ૪) પક્ખિ પ્રતિક્રમણ પછી સૂત્ર કે અર્થ પોરિસિ ન કરતા વીતરાગ સ્તોત્ર જેવો ભક્તિ સ્તોત્રો નો સ્વાધ્યાય કરવો જોઇએ. (આધાર-શ્રી આવશ્યક નિર્યુક્તિ હારિભદ્રીય વૃત્તિ ૧૫૩૨)

③ શ્રી હરિભદ્રસૂરિ મ.સા. સહિત તેમના સુધી થયેલા મહાપુરુષો દ્વારા રચિત ગ્રંથોનો સમાવેશ પૂર્વધર રચિત ગ્રંથોમાં કરવો, કેમકે આ બધા મહાપુરુષો પૂર્વધરની નજીકના કાળમાં થયેલા છે. અને પૂર્વધરના અંશો જેવા છે.

④ ઉપદેશમાળા વિગેરે ગ્રંથોને ચોમાસીની અસજ્ઝાય લાગતી નથી (આધાર - સેન પ્રશ્ન ૪/૯૦૦).

⑤ ચઉસરણ પયન્નો નિત્યપાઠ રૂપે કે શરણ સ્વીકાર રૂપે ભણવો કલ્પે છે. પણ અધ્યયન રૂપે નહીં, આના ઉપલક્ષણથી જે વ્યક્તિ માટે નવસ્મરણાદિ જે સ્તોત્ર નિત્યપાઠ રૂપ હોય તેની અસજ્ઝાય ગણાય નહીં. (આધાર-સેન પ્રશ્ન ૩/૭૩૫ અને વિવિધ પ્રશ્નોત્તર ૧૬૪)

⑥ પ્રકરણ ગ્રંથોમાં ગૂંથાયેલા આગમિક પાઠો પ્રકરણ ગ્રંથ રૂપે ગણવા.

⑦ ૧) થય-થુઇનો પ્રારંભ ચાર સંધ્યામાં વર્જ્ય છે. (આધાર-વ્યવહાર સૂત્ર ૭ મો ઉદ્દેશો).
૨) દેવેન્દ્રસ્તવનો પ્રારંભ ચાર સંધ્યામાં ન થાય પણ પૂર્વ પ્રારબ્ધ હોય તો ભણવો કલ્પે છે. (આધાર-વ્યવહાર સૂત્ર ૭ મો ઉદ્દેશો).
આ વાતના ઉપલક્ષણથી ત્રણ ચોમાસી, ગ્રહણ, અશુદ્ધ વસતિ કે ઓળીના દિવસોમાં કોઇપણ પ્રકારની શરૂઆત ન કરવી જોઇએ. માટે બધે જ નવા આરંભ ઉપર **X** છે. ગાથા વગેરે આગળ મંડાવી દીધી હોય તો પછી ગોખી/ભણી શકાય છે. તે દિવસોમાં આત્માને ભાવિત કરનારા સારા ગુજરાતી ભાષામાં લખાયેલા પુસ્તકોનું વાંચન કરી શકાય છે.

૧ ચાર સંધ્યા (દૈનિક અસજ્ઝાય)

૧. સવારે સૂર્યોદય પહેલાની બે ઘડી
૨. સાંજે સૂર્યાસ્ત પછીની બે ઘડી
૩. મધ્યાહ્ન (પુરિમુડ્ઢના પચ્ચક્ખાણ પૂર્વે ૧ ઘડી પછી ૧ ઘડી)
૪. મધ્યરાત્રિની બે ઘડી (મધ્યાહ્નની જેમ)

(આવ.નિ.ગાથા - ૧૩૩૮)

૨ ત્રણ ચોમાસી

કારતક / ફાગણ / અષાઢ સુદ ૧૪ મધ્યાહ્નથી વદ બીજના સૂર્યોદય સુધી

૩ ગ્રહણ

૧) જ્યારથી ચંદ્રગ્રહણ થાય ત્યારથી તે આખી રાત અસજ્ઝાય
૨) જો ચંદ્ર અસ્ત સમયે પણ ગ્રહણ ચાલુ હોય તો બીજો અહોરાત્ર પણ અસજ્ઝાય
૩) ચંદ્રોદય અને ચંદ્રઅસ્ત બન્ને વખતે ગ્રહણ ચાલુ હોય તો ૧૨ પ્રહર અસજ્ઝાય
૪) રાત્રિમાં ચંદ્રગ્રહણ થાય અને મૂકાય તો સૂર્યોદય સુધી અસજ્ઝાય
૫) વર્ષાકાલે ૭, શિયાળે ૫, ઉનાળે ૩ તારા પતનની કાલિક સૂત્રને ૧ પ્રહરની અસજ્ઝાય

૧) સૂર્યગ્રહણ થાય ત્યારથી બીજા દિવસના સૂર્યોદય સુધી.
૨) સૂર્યાસ્ત સમયે પણ જો ગ્રહણ ચાલુ હોય તો રાત્રિના ૪ પ્રહર તથા બીજા દિવસના ૮ પ્રહર (અહોરાત્ર) પણ અસજ્ઝાય.
૩) સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્ત બન્ને વખત ગ્રહણ હોય તો ૧૬ પ્રહર અસજ્ઝાય.
૪) દિવસે સૂર્યગ્રહણ થાય અને દિવસે જ છૂટે તો બીજા દિવસના સૂર્યોદય સુધી અસજ્ઝાય.
૫) ગ્રસિત અસ્ત થાય તો એક દિવસ પડે.(યોગમાં)

૪ ઓળી પ્રારંભિક દિવસો

આસો સુદ-૫ ના મધ્યાહ્નથી ઉપાધ્યાય પદની આરાધના જે દિવસે આવે તે દિવસના સૂર્યોદય સુધીની અસજ્ઝાય.
(આધાર - સંદેહ દોલાવલી ૧૧૨)

सुगिम्हए पुण सव्वत्य नियमा असज्झाओ भवति आव.नि.हा.टीका..१३३८

૫ ઓળી શેષ દિવસો

ઉપાધ્યાય પદ દિવસના સૂર્યોદય થી વદ-૨ ના સૂર્યોદય સુધી અસજ્ઝાય જાણવી. (આધાર-સંદેહ દોલાવલી ૧૧૨)

૧) આ મહાપડવા અંગે અસ્વાધ્યાય જે ગણાય છે. તેમાં ધ્યાન રાખવું કે આસો સુદ ૧૦ થી નાણ મંડાતી હોઇ વડીદીક્ષા, ગણીપદ પ્રદાન વગેરે થઇ શકે છે.
૨) આસો અને ચૈત્ર સુદ ૫ ના, અષાઢ, કાર્તિક તથા ફાગણ સુદ ૧૪ ના મધ્યાહ્નથી માંડી વદ ૧ ની અહોરાત્રિ સુધી (વદ ૨ ના સૂર્યોદય સુધી) અસજ્ઝાય, એટલે વદ ૨ ના સૂર્યોદય પછી ઉત્કાલિકમાં પ્રવેશ કરાવી શકાય, તેમ જ કાલિકમાં પણ કાલગ્રહણ વગર બીજી વખત પ્રવેશ કરવાનો હોય તો કરી શકાય. અર્થાત્ ખાલી પવેયણું કરી શકાય.

सुगिम्हए पुण सव्वत्य नियमा असज्झाओ भवति आव.नि.हा.टीका..१३३८

http://jainonlinepathshala.com/WhatsApp-Group Scanned with CamScanner

૩ **અશુદ્ધ વસતિ વગેરે અન્ય અસજ્ઝાય**

૧) ગંધર્વપુર (બળતાં નગર જેવો દેખાવ) દિગ્દાહ (દિશા બળતી હોય તેવો દેખાવ ઉપર પ્રકાશ નીચે અંધકાર) ઉલ્કાપાત (પ્રકાશયુક્ત સળંગ રેખા અથવા તણખા જેવી રેખા) અજ્ઞાત સંધ્યાછેદ (સુદ ૧/૨/૩ ની સાંજે) યક્ષાદિપ્ત (એક દિશામાં આંતરે વિજળી જેવો પ્રકાશ) આ બધામાં અસજ્ઝાય ૧ પ્રહર.

૨) આર્દ્રા લાગેથી વિશાખા લાગતા પૂર્વે વૃષ્ટિ, ગર્જના, વિજળી આદિ થાય તેની અસજ્ઝાય નહિ. આર્દ્રા નક્ષત્ર બેઠા પહેલાં અસજ્ઝાય ગણાય. આમાં વૃષ્ટિ તથા ગર્જનાની બે પ્રહર તથા વિજળીની એક પ્રહર (૨૨ જુનથી પ્રાયઃ કારતક ચૌમાસી સુધી અસજ્ઝાય નહિ.)

૩) ધુમ્મસ, અરણ્યવાતથી ઉડતી સચિત્તરજ, પાષાણવૃષ્ટિ, કેશવૃષ્ટિ જ્યાં સુધી પડે ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય, મહાકલહ, મ્લેચ્છાદિ ભય, નજીકમાં સ્ત્રીપુરુષનું યુદ્ધ, ધુળેટી પર્વ, ગાઢ આગ વગેરે શાંત ન થાય ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય, દંડિક (= રાજા) મરણે બીજો બેસે નહિ ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય.

૪) ધુમ્મસ સંયમઘાતી હોઇ ઉન્મેષ-નિમેષ અને શ્વાસોશ્વાસ સિવાય બીજી ક્રિયા ન થાય. બારણા બંધ રાખી કામળી ઓઢીને બેસી રહેવું જોઇએ.
ધુમ્મસ આકાશમાંથી કાળું વાદળ ફાટવાથી થાય છે. સફેદ રંગનો વાયુ ચારે બાજુ ફેલાતો હોય તેવું દેખાય છે. એક દિશામાં હોય ને બીજી દિશામાં ન હોય તેવું પ્રાયઃ બનતું નથી. ધુમ્મસ થોડું પણ ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશે તે પૂર્વે બારી-બારણાં-વેન્ટીલેશન વગેરે બરાબર પેક કર્યા હોય ને અંદર જરા પણ ધુમ્મસ ન હોય તો પડિલેહણ-સ્વાધ્યાયાદિ કરવામાં હરકત નથી. આ ધુમ્મસ થવાની શક્યતા મહા મહિના સુધી વધુ હોય છે. પરંતુ ત્યાર બાદ ન જ થાય તેવું નથી.. તેથી ત્યાર બાદ થનારા ધુમ્મસમાં પણ અપ્કાયની વિરાધનાથી બચવું જોઇએ. ધૂમાડાને ધુમ્મસ માની લેવું નહિ.

૫) ધડહડ = ભૂમિકંપ, માંસ અને રૂધિર વૃષ્ટિએ ૧ અહોરાત્ર, ગામનો ભોજિક આદિ મરે, તથા આપણી વસતિથી સાત ઘર સુધીમાં કોઇ મરે તો અહોરાત્ર અસજ્ઝાય.
(બકરી ઈદની અસજ્ઝાય એક અહોરાત્ર = બીજા દિવસના સૂર્યોદય સુધીની સમજવી)

૬) દર વર્ષે ચૈત્ર સુદ ૧૧-૧૨-૧૩; ૧૨-૧૩-૧૪; અથવા ૧૩-૧૪-૧૫ ના દિવસોએ સાંજના પ્રતિક્રમણ બાદ સંથારા પોરિસી ભણાવ્યા પહેલાં ખમા૦દઇ **इच्छा०संदि०मग०अचित्तरज ओहडावणीयं काउ० करुं? इच्छं. अचित्तरज ओहडावणीयं करेमि काउ०अन्नत्थ०**(૪ લોગસ્સ૦સાગરવરગંભીરા સુધી)કાઉ૦કરી પ્રગટ લોગ્ગસ કહી પછી ખમા૦દઇ અવિધિ આશાતના મિચ્છામિ દુક્કડં કહેવું. આ પ્રમાણે કાઉસ્સગ્ગ ન કર્યો હોય તો ૧૨ માસ સુધી તેને માટે અસ્વાધ્યાય, યોગ કરી-કરાવી ન શકે, દશવૈકાલિક, કલ્પસૂત્રાદિ સૂત્રો-આગમગ્રંથો ન વંચાય. ચોમાસું કરી શકાય.

૭) **जत्थ सज्झायं करेंतेहिं सोणिय वच्चिगा दीसंति तत्थ न करेंति सज्झायं, कडगं चिलिमिलिं वा अंतरे दातुं करेंति, जत्थ पुण सज्झायं चेव करेंताण मुत्त-पुरीस-कलेवरादीयाण गंधे अण्णंमि वा असुभगंधे आगच्छंते तत्थ सज्झायं न करेंति अण्णंपि बंधसेहणादिआलोयं परिहरेज्जा एयं सव्वं निव्वाघाए काले भणियं** ૧) આપણી વસતિ અશુદ્ધ હોય તે ચાલે નહિ... શુદ્ધિ બને તેટલી વહેલી થાય તે જરૂરી છે. જ્યાં સ્વાધ્યાય કરતા હોઇએ ત્યાં લોહીનાં ટીપાં દેખાય કે અશુભ દુર્ગંધ આવતી હોય તો સ્વાધ્યાય ન કરાય અથવા વચ્ચે પડદો કરીને કરાય. (આધાર શ્રી આવ. નિર્યુક્તિ હરિ. ટીકા ૧૪૦૧)

૮) મનુષ્યનું મૃતક ૧૦૦ હાથની અંદર તથા તિર્યંચનું મૃતક ૬૦ હાથ સુધીમાં હોય ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય.

૯) પંચેન્દ્રિય તિર્યંચ, મનુષ્ય મૃતકની અસજ્ઝાય. એક રાજમાર્ગે (જ્યાં બન્ને બાજુ થઇને વાહનો જતાં આવતાં હોય તે) અંતરિત હોય એટલે રાજ માર્ગની સામેની બાજુ હોય અથવા ત્રણ નાની શેરીથી અંતરિત હોય, અથવા સીમાડા બહાર હોય તો ૬૦ કે ૧૦૦ હાથની અંદર હોવા છતાં પણ અસજ્ઝાય લાગતી નથી.

૧૦) તિર્યંચનું લોહી, માંસ, ચામ, હાડકાં ૬૦ હાથ સુધીમાં હોય તો પડયા પછી ત્રણ પહોર સુધી અસજ્ઝાય. પણ જ્યાં લોહી પડયું હોય તે સ્થાન ધોઇને સાફ કરી પાણી ૬૦ હાથની બહાર પરઠવે તો અસજ્ઝાય નહિ.

૧૧) બિલાડી જીવતો ઉંદર લઇ જાય તેની અસજ્ઝાય નહિ. પણ રૂધિર પડતો લઇ જાય તો અસજ્ઝાય. હિંસક પશુના વમનની અસજ્ઝાય નહિ.

૧૨) ઈંડું ભાંગ્યું હોય, સ્ત્રી તિર્યંચની પ્રસૂતિ થઇ હોય કે તેની જરા પડી હોય તો ત્રણ પ્રહર અસજ્ઝાય.
પ્ર૦ - ઈંડા મૂકે તેની અસજ્ઝાય ગણાય?
ઉ૦ - ઈંડા મૂકે તેની અસજ્ઝાય જાણી નથી. ફૂટે તેની અસજ્ઝાય છે. કોચલા પડયા હોય તો અસજ્ઝાય ન ગણવી. ઈંડુ સેવાઇને પાકી ગયા પછી ફૂટીને બચ્ચા થાય તેની અસજ્ઝાય નથી. પંચેન્દ્રિય તિર્યંચનું ક્લેવર કંપાઉન્ડથી ૬૦ હાથ દૂર હોય પરંતુ તેની દુર્ગંધ આવતી હોય અથવા દેખાતું હોય તો અસજ્ઝાય અવશ્ય લાગે.

૧૩) મનુષ્યનું લોહી માખીનો પગ ડુબે જેટલું પણ ભૂમિએ અથવા વસ્ત્ર ઉપર પડેલું હોય તો અહોરાત્રિ અસજ્ઝાય, આ અસજ્ઝાય બીજા દિવસના સૂર્યોદયે પૂરી થઇ જાય એટલે પ્રભાતમાં પડેલું પણ સૂર્યોદયે શુદ્ધ થાય.

૧૪) સામાન્ય ઘા પડયો હોય તો ચૂનો દાબી દેવો. તેથી અસજ્ઝાય ન થાય. લોહી ચાલુ હોય તો બંધ થવા માટે બીજા ઉપચાર કરવા. પાટામાં લોહી હોય તો શક્યતાએ ન ચાલવા દેવું. છતાં વિશેષ ઇજા હોય ને પાટો બાંધેલો હોય, તો અપવાદિક ચાલે. પણ પાટો ખોલ્યા પછી તરત સાફ કરવું કે દૂર કરવું.

૧૫) સ્વાભાવિક ઉખડેલી કે ઉખડી જાય તેવી પાકી ચામડીની અસજ્ઝાય ન ગણાય. નિર્જીવ નખની અસજ્ઝાય થતી નથી પણ નખ કાપતા જીવતો નખ કે ચામડી કપાય તો અસજ્ઝાય થાય છે. માટે કાપનારે કાળજી રાખવી. ગુમડાં, ઘા આદિમાંથી પરૂ-લોહી રસી કે રસીમિશ્રિત લોહી નીકળે તો વસતિ અશુદ્ધ ન ગણાય. છતા કપડું બગડયું હોય તો સાફ કરાવવું. પાણી ૧૦૦ ડગલા બહાર અથવા સામેની બાજુ પરઠાવવું. માત્ર ચોક્ખુ લોહી નીકળે તો વસતિ અશુદ્ધ ગણાય છે.

૧૬) સુવાવડ આવી હોય તો જો પુત્ર જન્મે તો સાત દિવસ અસજ્ઝાય, આઠમે દિવસે સ્વાધ્યાય કરી શકાય. પુત્રી જન્મી હોય તો (રૂધિર વધુ હોવાથી) આઠ દિવસ અસજ્ઝાય નવમે દિવસે સ્વાધ્યાય કરવો કલ્પે. પણ જે ગૃહસ્થો નિત્ય દૈવસિક-પાક્ષિક આવશ્યક કરતા હોય તેઓ સ્વચ્છ થઇ શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરીને અડાઅડી ન થાય તે રીતે એકલા આવશ્યક કરી શકે છે. (માતા સિવાય) (આવશ્યક=સામાયિક/પ્રતિક્રમણ)

૧૭) મનુષ્યનું હાડકું સો હાથની અંદર (જમીનમાં) પડયું હોય તો બાર વરસ સુધી અસજ્ઝાય થાય. જ્યારે દાંત પડયો હોય તો સો હાથની બહાર કર્યા પછી સ્વાધ્યાય કરવો કલ્પે. દાંત પડયો હોય, શોધવા છતાં ન દેખાય તો અસજ્ઝાય નથી. 'દંત ઓહડાવણાર્થં કાઉસ્સગ્ગ કર્યા પછી સ્વાધ્યાય કરી શકાય.' જો હાડકાં વગેરે અગ્નિથી બળી જાય તો અસજ્ઝાય નથી.

૧૮) લોચ ચાલુ હોય ત્યાં સુધી અને ત્યારબાદ કેશ વસતિની બહાર જ્યાં સુધી ન જાય ત્યાં સુધી અસજ્ઝાય.

૧૯) પ્ર૦ - વસતિની શુદ્ધિ અંગે મહાત્માને પુછવા જતાં 'વસતિ શુદ્ધ છે' એમ કહે. પછી આપણે કાલગ્રહણ વગેરે લઇએ, ક્રિયા કરી, પછી મહાત્મા પડિલેહણ કરી કહે કે લોહી નીકળ્યું છે, અથવા અન્ય કારણે 'વસતિ અશુદ્ધ છે', એમ કહે તો કાલગ્રહણ વગેરે જાય ? આપણે તો તપાસ બરાબર કરી હતી.
ઉ૦ - જાય. તપાસ એકલી કામ ન લાગે. પછી પણ અસજ્ઝાય ની ખબર પડે તો જાય.

૨૦) અંતરાયમાં રહેલા સાધ્વીજી ભગવંતોને અને મુમુક્ષુ બહેનોને અલગ રૂમમાં કે પડદો કરીને જુદા બેસાડવા. પછી બાકીના સાધ્વીજી ભગવંતોને અશક્ય પરિહાર હોવાથી સ્વાધ્યાય કરાય, પરંતુ અંતરાય વાળાને તો પાઠના ઉદ્દેશથી પાઠ સાંભળવાનું કે એક પણ શબ્દ બોલવાનું કલ્પતું નથી, અને અંતરાયવાળા શ્રાવિકા બહેનો નિષ્કારણ સાધ્વીજી ભગવંતો સાથે રહે / વાતો કરે / તે યોગ્ય નથી. આ દિવસો અંદરમાં ઉતરવા માટે છે. સ્ત્રીના સ્વાભાવિક ઋતુમાં ૩ દિવસ અસજ્ઝાય. ત્યાર પછી રૂધિર દેખાય તો **इरियावही०** કરી ખમા૦ **इच्छाकारेण संदि०भगवन् रुधिर ओहडावणीयं काउस्सग्ग करुं? इच्छं रुधिर ओहडावणीयं करेमि काउ०अन्नत्थ०** એક નવકાર કાઉ૦ પારીને **नवकार** પછી અસજ્ઝાય નહિ. (ગૃહસ્થના ઘરમાં ઋતુવંતી હોય તો અસજ્ઝાય નહિ)

૨૧) અસજ્ઝાયમાં ભણવું કે ભણાવી શકાય નહિ. પરંતુ અનુપ્રેક્ષા-ચિંતવન કરવામાં બાધ નથી.

http://jainonlinepathshala.com/WhatsApp-Group Scanned with CamScanner